

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Magistratu Politico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

omnes agant gratias Deo, quod se patefecit, quod colligit Ecclesiam per filium, quod doctrinam nobis tradidit, & quod misit doctores, & in eis testimonia de se ostendit.

IUBEMVS, vt doctrinarum considerent, & vt testimonijs quæ Deus in eis ostendit, firmo confirmet. Considerent item exempla iudicij & pœnarum, vt creteretur in eis timor Dei: iubemus imitari fidem, patientiam, & ceteras virtutes. Discant in Deo non esse προσωποληψία, & petant quoq; recipi, exaudiri, regi, saluari & iuari: sicut Deus recipit uidem, Manassem, Magdalenam, latronem in cruce.

MVS etiam, quomodo exempla cuilibet in sua vocatione imitari sint. Quia error in imitatione, & κακοζήλια, sæpe ingenium nobis causa est. Laudamus etiam ipsorum sanctorum diligentiam, qui curarunt, ne effunderent dona Dei. Deniq; non stulti ampliam doctrinam ex his historijs promere possunt, quam propo- pulo remota superstitione vtilissimum est.

DE MAGISTRATV POLITICO.

DE beneficio in Ecclesijs nostris & hæc pars doctrinæ de dignitate magistratus, qui gerit gladium, & de dignitate legum, iudiciorum, & totius ordinis politici, pie illustrata est: & magno labore ac multis scriptis refutati sunt Anabaptistarum & aliorum fanaticorum hominum multi & magni furores.

DOCENTUR in tota doctrina Dei, per Prophetas & Apostolos tradita, immari ordinem politicum, magistratus, leges, iudicia, & legitimam societatem hominum nequâquam casu existere in genere humano. Et quanquam multum est horribilium confusionum, quæ à diabolo & ab hominum furoribus oriuntur, tamen à Deo institutam esse legitimam gubernationem, & societatem hominum: & quantum ordinem reliquum manet, immensa bonitate Dei, propter Ecclesiam conseruari. Sicut Rom. 13. dicitur, & in Psal. 126. Nisi Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilat, qui custodit eam, &c. Sunt igitur res in genere bonæ gerere magistratus, esse iudicem, esse ministrum iudiciorum, legitime vt iudicij, gerere bella legitima, & esse militem in bellis legitimis, &c.

ET potest his rebus vt homo Christianus, sicut vtitur cibo, potu, remedijs, emtione, venditione. Ne peccat gerens magistratus, iuxta vocationem, exercens iudicia, perlitans, legitimo supplicio afficiens condemnatos, &c. Et magistratum politico subditi debent obœdientiam, sicut Paulus inquit Rom. 13. Non solum propter iram, id est, metu pœnæ corporalis, qua afficitur contumaces ab ipsis magistratibus: sed etiam propter conscientiam

tion, id est, contumacia est peccatum offendens Deum, & auellens obedientiam à Deo.

HANC sententiam diuinam Ecclesijs proponimus, quæ munit potestatem legitimam, & totum ordinem politicum: & ostendimus discrimen Euangelij & politicæ gubernationis. Vult Deus regi & coërceri politica gubernatione omnes homines, etiam non renatos: ac lucent in hac gubernatione quoq; sapientia ac iusticia Dei, & bonitas erga genus humanum. Sapientiam ostendit ordo, qui est discrimen virtutum & vitiorum, & consociatio hominum per legitima imperia, & contractus miranda sapientia ordinatos.

DEINDE iusticia Dei conspicitur in politica gubernatione, quia vult puniri manifesta scelera à magistratibus: & cum ipsi qui præsumunt supplicia de fontibus. Deus ipse mirabiliter rapit eos ad pœnas, & regulariter atrociam delicta punit atrocibus pœnis in hac vita, vt dicitur Matth. 26. Qui gladium acceperit, gladio peribit. Item Heb. 11. Scottatores & adulteros iudicat Deus, &c. Vult in his pœnis conspici discrimen virtutum, & vitiorum, & vult disci Deum sapientem, iustum, veracem & castum esse. Conspiciunt & bonitas Dei erga genus humanum, quia hoc modo societatem hominum conseruat. Ideo autem conseruat, vt inde Ecclesia colligi possit, & vult politias esse hospitia Ecclesiæ.

ET aliud est politica gubernatio, quæ coërcet omnes etiam non renatos: aliud remissio peccatorum & iusticia in cordibus, quæ est incoatio vitæ & salutis æternæ, quæ voce Euangelij fit in credentibus. VTRVNQ; & bonum tribuit Deus generi humano, & discrimina iusticiæ politicæ & lucis in cordibus, vult intelligi. Nec Euangelium damnat, nec dissipat politias aut œconomias. Etsi autem non pertinet ad docentes in Ecclesia, leges particulares ferre de politica gubernatione, tamen in genere de officio potestatis hoc tradit vox diuina.

PRIMUM. Vult Deus, sine vlla dubitatione magistratus sonare vocem legis moralis in genere humano, quod ad disciplinam attinet, iuxta decalogum, seu legem naturalem, hoc est, vult magistratum voce primum proponi summas & immutabiles leges, prohibentes eum idolorum, blasphemias, periuria, iniustas cædes, vagas libidines, violationem coniugij, furta & fraudes in pactis, contractibus & iudicijs.

SECUNDUM officium: Harum legum diuinarum & immutabilium, quæ sunt testimonia de Deo, & summæ normæ morum, fit custos magistratus, in puniendis omnibus qui eas violant. Nam vox legis sine pœna & sine executione parum valet ad frænandos & coërcendos homines. Ideo dictum est à Paulo Rom. 11. Potestas fit terrori malo operi, & honori bono. Et antiquitas recte dixit: Magistratus est custos legis, scilicet primæ & secundæ tabulæ, quod ad disciplinam attinet.

TERTIVM officium est magistratus politici, etiam adde-
gi naturali aliquas leges, quæ sunt determinationes circumstantiarum
legis naturæ, sitq; harum legum cultos in puniendo. Sed necesse
quam ferat aut defendat leges pugnantem cum iure diuino & naturali,
sicut scriptum est Esa. 10. Væ ijs qui condunt leges iniquas, cum
imperia sunt ordinatio diuina, in qua sapientia & iusticia Dei
leges iustæ dominari debent, sicut inquit rex sapiens & Denimiro
Iosaphat, 2. Par. 19. Non hominum exercetis iudicium, sed Dei
vobiscum est in iudicio. Sit timor Dei vobiscum, & cum diligite
omnia agite.

QVANTVAM autem multi in imperijs con-
gunt gloriam Dei, tamen hæc præcipua cura esse debebat, an
amplecti veram doctrinam de filio Dei, & Ecclesias fouere, sicut
2. inquit: Et nunc reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram.
Item Psal. 21. Aperite portas principes vestras: id est, Aperite im-
peria Euangelio, & præbere hospitium filio Dei. Et Esaiz 49. Et regi-
erunt nutritores tui, & reginæ, id est, Respublicæ sint nutritæ Ec-
clisæ, præbeant hospitia Ecclesiæ & pijs studijs.

SINT membra
Ecclesiæ ipsi quoq; reges & principes, & doctrinam recte intelligant,
non adiuuent eos qui falsam doctrinam stabiliunt, & inuicem
am exercent, sed sint memores huius dicti: Glorificantes me
cabo. Et Daniel cap. 4. regem Babilonicum hortatur ad agnoscen-
nem iræ Dei, & ad clementiam erga exulantem Ecclesiam, cum ait
Redime peccata tua iusticia & clementia erga pauperes, & erit
ratio delictorum tuorum. Et cum sint inter præcipua Ecclesiæ membra,
videant ut iudicia in Ecclesia recte exercentur, sicut Constantinus,
Theodosius, Arcadius, Marcianus, Carolus Magnus, & multi pijs
reges curauerunt recte exerceri iudicia Ecclesiæ. Cæterum de delictis
mine vtriusq; gradus ministerij Euangelici & politicæ potestatis, ex-
tant scripta in Ecclesijs nostris multa, quæ ostendunt, nos neq; heretici-
ticas, neq; seditiosas opiniones docere, sed monstrare necessariam
doctrinam in Euangelio traditam de vtroq; gradu, vtilem pietati &
paci communi.

DEO GRATIA.

HÆC est summa doctrinæ, quam in Ecclesijs nostris, Dei be-
neficio vna voce sonamus: quam quidem esse incorruptam sententiam
am doctrinæ diuinitus traditæ in scriptis Prophetis, & Apostolis,
cis, & Symbolis, nequaquam dubitamus, & ex vetustis scripturarum
sincerioribus intelligi potest, congruere eam cum veteri & puriori
Ecclesia. OSTENDIT autem res ipsa, nos non curiositate
uas aut argutas disputationes quæsiuisse, nec de potentia aut opibus
contendere, sed tantum necessariam doctrinam ad veram iuocantem